

Õiguskantsler

Hr Märt Rask
Riigikohtu esimees
Riigikohus
info@riigikohus.ee

Teie 3.04.2013 nr 4-3-38-13
Õiguskantsler 17.04.2013 nr 9-2/130519/1301815

**Arvamus põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluses
Relvaseaduse § 41 lg 9 ja § 36 lg 1 p 6 põhiseaduspärasus**

Austatud Riigikohtu esimees

Pöördusite minu poole arvamuse saamiseks (põhiseaduslikkuse järelevalve asi nr 3-4-1-12-13), kas relvaseaduse (RelvS) § 41 lg 9 koostoimes sama seaduse § 36 lg 1 punktiga 6 osas, milles need sätted ei võimalda relvaloa vahetamisel seoses loa kehtivuse lõppemisega arvestada kriminaalkorras karistatu isikut ja tema toimepandud tegu, on kooskõlas Eesti Vabariigi põhiseadusega.

Analüüsi tulemusel asun seisukohale, et **RelvS § 41 lõige 9 koostoimes sama seaduse § 36 lg 1 punktiga 6 on vastuolus Eesti Vabariigi põhiseaduse § 19 lõikega 1 osas, milles ei võimalda relvaloa kehtivuse lõppemisel relvaloa vahetamisel arvestada kriminaalkorras karistatud isikut ja tema toimepandud tegu.**

Ühtlasi teatan, et ei taotle asja läbivaatamist suulises menetluses.

Alljärgnevalt selgitan oma seisukohta RelvS § 41 lg 9 koostoimes sama seaduse § 36 lg 1 punktiga 6 vastavusest Eesti Vabariigi põhiseadusele. Asjaolude ja menetluse käigu kirjeldamisel toetun Tartu Halduskohtu 22.03.2013 otsusele asjas nr 3-12-2194.

Asjaolud ja menetluse käik

1. 07.08.2008 väljastati P.K-le relvaluba nr RL066550 kehtivusega kuni 15.11.2012.
2. 02.08.2011 jõustunud Tartu Maakohtu otsusega kriminaalasjas nr 1-11-1409 tunnistati P.K süüdi grupiviisilises rahapesus ja kelmuses, samuti valeandmete esitamises.
3. P.K. esitas 02.08.2012 PPA Lõuna prefektuurile avalduse relvaloa nr RL066550 vahetamiseks seoses relvaloa kehtivuse tähtaja lõppemisega. PPA 09.08.2012 otsusega nr 98/5/12 keelduti väljastamast P.K-le relvaluba RelvS § 36 lõike 1 punktis 6 nimetatud asjaolu esinemise tõttu. 06.09.2012 esitas P.K PPA vaide otsusele nr 98/5/12. PPA 04.10.2012 vaideotsusega nr 4.2-1/8443-4 jäeti vaide rahuldamata.

4. 18.10.2012 esitas P.K Tartu Halduskohtule kaebuse PPA 09.08.2012 otsuse ja 04.10.2012 vaideotsuse tühistamiseks ning esialgse õiguskaitse kohaldamiseks. Tartu Halduskohtu 24.10.2012 määrusega rahuldati P.K esialgse õiguskaitse taotlus osaliselt ja tehti vastustajale ettekirjutus mitte sundvõõrandada P.K-le kuuluvaid relvi ja laskemoona kuni haldusasjas tehtava kohtulahendi jõustumiseni.

5. P.K täiendas kaebust 29.10.2012 avalduses nõudega kohustada Politsei- ja Piirivalveametit vaatama uuesti läbi P.K 02.08.2012 esitatud avaldus relvaloa RL066550 vahetamiseks seoses relvaloa kehtivuse tähtaja lõppemisega. Samuti palus P.K täiendavas avalduses jätta kohtuasja lahendamisel põhiseadusvastasuse motiivil kohaldamata RelvS § 36 lg 1 punkt 6 juhul, kui kohus leiab, et tegemist ei ole diskretsiooni kasutamist võimaldava normiga.

6. 22.03.2013 otsustas Tartu Halduskohus rahuldada P.K kaebuse haldusasjas nr 3-12-2194. Kohus otsustas tühistada PPA Lõuna prefektuuri 09.08.2012 otsuse nr 98/5/12 ja PPA 04.10.2012 vaideotsuse nr 4.2-1/8443-4. Kohus otsustas tunnistada RelvS § 41 lg 9 koostoimes § 36 lg 1 p-ga 6 põhiseadusega vastuolus olevaks ja jätta kohaldamata osas, milles need sätted ei võimalda relvaloa kehtivuse lõppemisel relvaloa vahetamisel arvestada kriminaalkorras karistatu isikut ja tema toimepandud tegu.

II Vaidlusalused sätted

7. Relvaseaduse relevantssed sätted on sõnastatud järgmiselt:

"§ 41. Relvaloa ja relvakandmisloa vahetamine

[---]

(9) Relvaluba või relvakandmisloa väljastatakse, kui ei esine käesoleva seaduse §-s 36 või 40 sätestatud loa andmist välistavaid asjaolusid."

"§ 36. Füüsilisele isikule soetamisloa ja relvaloa andmist välistavad asjaolud

(1) Soetamisloa ega relvaluba ei anta füüsilisele isikule, kes:

[---]

6) on kriminaalkorras karistatud;

[---]"

III Õiguskantsleri seisukoht

1. Normikontrolli lubatavus – vaidlustatud sätte asjassepuutuvus

8. Kohtu poolt algatatava konkreetse normikontrolli lubatavuse eelduseks on kontrollimiseks esitatud sätte asjassepuutuvuse määramine (PSJKS § 14 lg 2 lause 1). Asjassepuutuvuse kriteeriumi täitmise eelduseks on muu hulgas, et varasemas kohtumenetluses on tuvastatud olulised asjaolud, on õigesti tõlgendatud normi, mille põhiseaduspärasuse küsimus on tõusetunud, ning samuti ka teisi asjakohaseid norme, mis seonduvad konkreetse normi kohaldamise tingimuste ja ulatusega.

9. Tartu Halduskohus otsustas tunnistada RelvS § 41 lg 9 koostoimes § 36 lg 1 punktiga 6 põhiseadusega vastuolus olevaks ja jätta kohaldamata osas, milles need sätted ei võimalda relvaloa kehtivuse lõppemisel relvaloa vahetamisel arvestada kriminaalkorras karistatu isikut ja tema toimepandud tegu.

10. RelvS § 41 lõikes 9 sätestatakse, et relva- ja soetamisloa väljastatakse, kui ei esine RelvS §-s 36 või 40 sätestatud loa andmist välistavaid asjaolusid. RelvS § 36 lg 1 punktis 6 nähakse ette, et

soetamisluba ega relvaluba ei anta füüsilisele isikule, kes on kriminaalkorras karistatud. P.K. süüdimõistev otsus kriminaalasjas nr 1-11-1409 jõustus 02.08.2011. Seetõttu oli politseiprefektuuril alus keelduda P.K-le relvaloa vahetamisel uue relvaloa väljastamisest, kuna RelvS § 41 lõige 9 ei sisalda kaalutlusõigust. Seega on **vaidlustatav säte asjassepuutuv**.

2. Normikontrolli põhjendatus

2.1. Piiratud põhiõigus ja selle riive

11. Põhiseaduse (PS) § 19 lõikest 1 tuleneb isiku õigus vabale eneseteostusele. Üldine vabaduspõhiõigus hõlmab nii igaühe õigust teha või tegemata jätta mida iganes (üldine tegevusvabadus), sh sõltumata selle väärikusest või ühiskondlikust ja moraalsest aktsepteeritavusest.¹ Üldise vabaduspõhiõiguse kaitsealas on Riigikohtu praktika kohaselt nt sõiduki juhtimine,² nii relvaga kui relvata jahipidamine³ ning enese ja vara kaitse relva abil⁴.

2.1.1. Relva kasutamine jahil

12. P.K väitis halduskohtule, et ilma relvaloata ei ole tal võimalik tegeleda jahipidamisega⁵.

13. Jahiseaduse (JahiS) § 38 lõike 1 näeb ette, et kui jahipidamisviis eeldab jahirelva kasutamist, ei tohi selleks jahiluba anda isikule, kes relvaluba ei oma. JahiS § 38 lõikes 2 sätestatakse, et relvaluba peab olema jahil kaasas ainult jahirelvaga jahipidamise korral.

14. Riigikohus on varasemalt rõhutanud, et RelvS § 29 lõikega 3 on seadusandja pidanud vajalikuks eristada jahitulirelvana kasutatavaid püsse revolvrimest ja püstolitest, mille kasutamine jahipidamiseks on keelatud ning et õigust vabale eneseteostusele jahipidamise eesmärgil saab seega riivata vaid vintpüsside ja sileraudsete püsside lubade kehtivuse peatamine.⁶

15. P.K-le oli antud relvaluba RL066550, millest tulenevalt oli tal õigus omada ja kanda sileraudset püssi IŽ-54 kaliiber 12 nr H6840, sileraudset püssi TOZ-54 kaliiber 12 nr MN6936, sileraudset püssi MOSSBERG-500 kaliiber nr 2712637/78853 ja vintraudset püssi BROWNING-BAR-AFFULT kaliiber 30-06 nr 311MR12438 jahipidamise eesmärgil⁷. R.K rõhutab kaebuses halduskohtule, et ta on kirglik jahimees ja on jahil käimisega tegelenud püsivalt sedavõrd pikka aega, et see on kujunenud juba tema eluviisiks⁸. Kuivõrd P.K jahikäimise õigust on relvaloa vahetamata jätmisega piiratud, on tegu PS § 19 lõikes 1 sätestatud üldise vabaduspõhiõiguse riivega.

2.1.2. Püstoli kasutamine vara ja enese kaitseks

16. P.K omanduses olid enese ja vara kaitseks püstol STAR kaliiber 9x19 nr 1860288 ja püstol UMAREX-314 kaliiber 6 mm nr 325102. RelvS § 28 lõike 1 punkti 3 kohaselt võib füüsiline isik relva soetada, omada ja vallata ka turvalisuse tagamiseks ehk enese ja vara kaitseks. Riigikohus on tõdenud, et kuigi nagu jahipidaminegi, ei eelda ka turvalisuse tagamine alati relva kasutamist, on

¹ Vt R. Alexy. Põhiõigused Eesti põhiseaduses. Juridica eriväljaanne 2001, lk 49 jj; T. Annus. Riigiõigus. Tallinn 2006, lk 255 jj.

² RKÜKm 28.04.2004, nr 3-3-1-69-03, p 33; vrd ka RKÜKo 27.06.2005, nr 3-4-1-2-05, p 71 j; RKHKo 09.06.2006, nr 3-3-1-20-06, p 15.

³ RKÜKo 11.10.2001, nr 3-4-1-7-01, p 13; vrd RKÜKo 25.02.2004, nr 3-4-1-60-03, p 17.

⁴ RKPJKo 26.03.2009, nr 3-4-1-16-08, p 24.

⁵ Tartu Halduskohtu 22.03.2013 otsus asjas nr 3-12-2194, p 15.

⁶ RKPJKo 26.03.2009, nr 3-4-1-16-08, p 23.

⁷ Tartu Halduskohtu 22.03.2013 otsus asjas nr 3-12-2194 p 15.

⁸ Tartu Halduskohtu 22.03.2013 otsus asjas nr 3-12-2194 p 15

relvaga turvalisuse tagamine enese ja vara kaitsmise üks lubatud viise. Seega kuulub turvalisuse tagamine enese ja vara kaitse eesmärgil PS § 19 lõikes 1 sätestatud üldise vabaduspõhiõiguse kaitsealasse.⁹

2.1.3. Vahekokkuvõte

17. Relvaloa kehtivuse lõppemisel uue relvaloa väljastamata jätmise tõttu kaotas P.K õiguse võtta relvaga osa jahist, samuti õiguse kasutada tulirelva turvalisuse tagamiseks. Nendes osades riivab RelvS § 41 lg 9 koostoimes § 36 lg 1 punktiga 6 PS § 19 lõikes 1 sätestatud üldist vabaduspõhiõigust.¹⁰

2.2. Riive põhiseaduspärasus

18. Põhiõiguse riive peab olema nii formaalselt kui ka materiaalselt põhiseadusega kooskõlas. Põhiõiguste piiramise formaalne põhiseaduspärasus eeldab esiteks põhiseaduses sätestatud pädevuse, vormi- ja menetlusnõuete järgimist, teiseks PS § 13 lõikest 2 tuleneva õigusselguse tagamist ning kolmandaks PS § 3 lõike 1 lausest 1 tulenevast parlamendireservatsioonist kinnipidamist. Riive materiaalse õiguspärasuse eeldused on seaduse legitiimne eesmärk ning PS §-st 11 tuleneva proportsionaalsuse põhimõtte järgimine: sobivus, vajalikkus, mõõdukus. PS § 19 lg 1 on lihtsa seadusereservatsiooniga põhiõigus.

19. Käesoleval juhul on piirangut ettenägev seadus kehtestatud Riigikogu poolt menetluskorda järgides seadusega, mis on avaldatud Riigi Teatajas. RelvS § 41 lõige 9 koostoimes § 36 lg 1 vastab ka teistele formaalse põhiseaduspärasuse nõuetele. Järgnevalt tuleb seega kontrollida riive materiaalset põhiseaduspärasust.

2.2.1 Legitiimne riive põhjus

20. Relvaseaduse eelnõu seletuskirjas¹¹ ei ole kõnealuste regulatsioonide (RelvS § 41 lg 9 koostoimes § 36 lg 1 p 6)¹² eesmärgi avatud. Siiski võib arvata, et nende sätete koostoimest tulenev piirang on kehtestatud **eesmärgiga tagada inimeste elu ja tervise kaitse, samuti riigi julgeolek ja avalik kord**, mida Riigikohus on pidanud ka relvaloa omandamise õiguse piiramisel legitiimseks eesmärgiks.¹³

2.2.2. Proportsionaalsus

21. Kui seadusandja on piirangu kehtestanud legitiimset eesmärki silmas pidades, saab põhiõiguse riivet pidada õigustatuks vaid siis, kui on järgitud proportsionaalsuse põhimõtet. PS §-s 11 sätestatakse, et õiguste ja vabaduste piirangud peavad olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud ega tohi moonutada piiratavate õiguste ja vabaduste olemust. Piirangud ei tohi kahjustada seadusega kaitstud huvi või õigust rohkem, kui see on normi legitiimse eesmärgiga põhjendatav.

⁹ RKPJKo 26.03.2009, nr 3-4-1-16-08, p 24.

¹⁰ RKPJKo 26.03.2009, nr 3-4-1-16-08, p 25.

¹¹ Relvaseaduse eelnõu 266 SE (IX koosseis). Eelnõu seletuskiri kättesaadav: www.riigikogu.ee.

¹² RelvS § 36 lg 1 p 6 kehtib seaduse jõustumise algredaktsioonis. RelvS § 41 lõige 9 lisati seadusesse relvaseaduse, riigilõivuseaduse ja strateegilise kauba seaduse muutmise seadusega. Eelnõu seletuskirjas sedastatakse kõnealuse sätte kohta järgmiselt: "Nimetatud õigus, mis antakse politseiprefekti otsusega, vaadatakse üle relvaloa kehtivuse järel, misjärel väljastatakse uus relvaluba. Sätete mõte on seotud ka eelnõu p 42, et alati pärast 5 a möödumist oleks politsei uue relvaloa väljastamisel veenduda, et isik on tervisekontrolli läbinud ja ei esine RelvS § 36 lg 1 p 1-3 nimetatud välistavaid asjaolusid." (Vt lisaks: relvaseaduse, riigilõivuseaduse ja strateegilise kauba seaduse muutmise seaduse 967 SE seletuskiri. Kättesaadav: www.riigikogu.ee).

¹³ RKÜKo 11.10.2001, nr 3-4-1-7-01, p 16; RKPJKo 26.03.2009, nr 3-4-1-16-08, p 28; RKPJKo 14.12.2010, nr 3-4-1-10-10, p 49.

Kasutatud vahendid peavad olema proportsionaalsed soovitud eesmärgiga. Proportsionaalsuse põhimõttega peab arvestama mitte üksnes õiguse kohaldaja, vaid ka seadusandja.¹⁴

Sobivus ja vajalikkus

22. Abinõu on sobiv, kui see soodustab eesmärgi saavutamist. Vaieldamatult ebaproportsionaalne on sobivuse mõttes abinõu, mis ühelgi juhul ei soodusta eesmärgi saavutamist.

23. RelvS § 41 lõike 9 koostoimes § 36 lg 1 punktiga 6 näevad ette, et relvaloa kehtivuse lõppemisel uut relvaluba ei väljastata kui isik on kriminaalkorras karistatud. Riigikohus on märkinud, et juba kuriteos kahtlustatav või süüdistatav isik võib olla ohtlik ning saab kasutada relva kuritegude toimepanemise jätkamiseks või kriminaalmenetluse takistamiseks, mis võib omakorda kujutada ohtu inimeste elule ja tervisele.¹⁵ Sellest tulenevalt võib pidada tõenäoliseks, et ka kriminaalkorras karistatud isik võib olla ohtlik. Relvaloa või soetamisloa kehtivuse peatamine tähendab RelvS § 44 kohaselt, et isik peab loa ja relva üle andma ega saa seetõttu relva kasutades põhjustada ohtu inimeste elule või tervisele.¹⁶ Sama kehtib ka juhul, kui isikule relvaloa kehtivuse lõppemisel uut relvaluba ei väljastata. Seega on kehtestatud piirang eesmärgi saavutamiseks sobiv.

24. Abinõu on vajalik, kui eesmärki ei ole võimalik saavutada mõne teise, kuid isikut vähem koormava abinõuga, mis on vähemalt sama efektiivne kui esimene. Teiste inimeste elu ja tervise kaitse eesmärki ei ole võimalik saavutada sama efektiivselt isikut vähem koormava abinõuga, sest kui isikule jääb kehtiv relvaluba, ei ole põhimõtteliselt välistatud olukord, kus teiste isikute elu ja tervis saab ohustatud.¹⁷

Mõõdukus

25. Abinõu mõõdukuse üle otsustamiseks tuleb kaaluda ühelt poolt põhiõigusesse sekkumise ulatust ja intensiivsust, teiselt poolt aga eesmärgi tähtsust. Mida intensiivsem on põhiõiguse riive, seda kaalukamad peavad olema seda õigustavad põhjused.

26. Riigikohus on lugenud P.K kaebuse asjaoludega võrreldavate juhtumite puhul mõõdukuse põhimõttega vastuolus olevaks relvaseaduse sätte, mis ei võimaldanud relvaloa kehtivuse peatamisel arvestada kahtlustatava või süüdistatava isikuga ja kahtlustuse või süüdistuse sisuks olevate asjaoludega, ning sätted, mis ei võimaldanud relvaloa kehtetuks tunnistamisel arvestada kriminaalkorras karistatu isikut ja tema toimepandud tegu.¹⁸ Riigikohus on leidnud, et nimetatud sätetega kehtestatud vabadusõiguste piirang on intensiivne, märkides, et piirang "võtab täielikult võimaluse kasutada relva jahipidamiseks ja turvalisuse tagamiseks".¹⁹

27. Asjassepuutuvate sätetega kaitstakse väga kaalukaid õigushüvesid – inimeste elu ja tervist ning riigi julgeolekut ja avalikku korda. Sellegipoolest on Riigikohus leidnud, et isiku kuriteos süüdi mõistmine ei tähenda, et isik oleks seetõttu nimetatud õigushüvede suhtes relva kasutades edaspidi alati ohtlik. Selline isik ei pruugi kaitstavaid õigushüvesid relvaga rünnata.²⁰ Olen seisukohal, et piirangu eesmärgi tähtsuse puhul tuleb arvestada ka kaitstavate õigushüvede kahjustamise tõenäosust, mis sõltub relva võimaliku kasutaja isikust. Ka Riigikohus on leidnud, et

¹⁴ RKÜKo 11.10.2001, nr 3-4-1-7-01, p 21; RKPJKo 26.03.2009, nr 3-4-1-16-08, p 29.

¹⁵ RKPJKo 26.03.2009, nr 3-4-1-16-08, p 30.

¹⁶ RKPJKo 26.03.2009, nr 3-4-1-16-08, p 30.

¹⁷ Samal seisukohal RKPJKo 26.03.2009, nr 3-4-1-16-08, p 31.

¹⁸ RKPJKo 26.03.2009, nr 3-4-1-16-08, p 37; RKPJKo 14.12.2010, nr 3-4-1-10-10, p 62.

¹⁹ RKPJKo 26.03.2009, nr 3-4-1-16-08, p 33; RKPJKo 14.12.2010, nr 3-4-1-10-10, p 56.

²⁰ RKPJKo 26.03.2009, nr 3-4-1-16-08, p 34; RKPJKo 14.12.2010, nr 3-4-1-10-10, p 58, 59.

"[K]ahtlustatava või süüdistatava isikut ja kahtlustuse või süüdistuse sisu arvesse võttes võib aga selguda, et isik ei ohusta kaitstavaid õigushüvesid."²¹

28. Minu hinnangul ei ole üheselt tuvastatav, kas sel juhul, kui isikut karistatakse kriminaalkorras, aitab tema relvaloa kehtetuks tunnistamine alati kaasa teiste elu ja tervise kaitsele. Olen seisukohal, et ohu tõenäosus on suurem siis, kui kuriteo toimepanija on juba olnud vägivaldne või muul viisil teistele ohtlik (nt käidelnud relvi ebaseaduslikult). Samas sisaldab karistusseadustik ka mitmeid kuritegusid, mis ei ole seotud vägivallaga või relvade ebaseadusliku käitlemisega.

29. Riigikohus on rõhutanud, et relvaloa andmise või kehtivusega seotud piirang võib olla mõõdukas eelkõige elu- või tervisevastase kuriteo tunnustega teo toimepanemise korral, samuti sellise teo puhul, mille toimepanemisel kasutati relva, ning märkinud, et "[I]nimese elu ja tervis on olulisimad kuriteokoosseisudega kaitstavad õigushüved, kuid lisaks nendele kaitstakse karistusõigusega veel muid õigushüvesid, mille seotus inimese elu ja tervisega on minimaalne või puudub sootuks."²² Niisamuti on Riigikohus märkinud, et "mõnede tahtlike kuritegude (nt terrorism, isikuvastased kuriteod või kuriteod, mille toimepanemisel kasutati relva) toimepanemise eest karistatud isikute relvaloa kehtetuks tunnistamise ilma kaalutusõiguse võimaldamiseta võib lugeda põhjendatuks."²³ Riigikohus on leidnud, et: "piirang, mis keelab andmast relvaluba isikule, keda on karistatud tahtlikult toimepandud kuriteo eest, olenemata sellest, kas karistus on kustunud või kustutatud, ei ole proportsionaalne eesmärgiga kaitsta teiste isikute elu ja tervist. Üldkogu mõonab, et mitte kunagi anda relvaluba mõne ohtliku tahtliku kuriteo (nt terrorismi, tahtliku tapmise) eest karistatud isikule võib olla põhjendatud."²⁴

30. P.K tunnistati süüdi grupiviisilises rahapesus ja kelmuses ning valeandmete esitamises. Ei ole tuvastatud, et ta oleks toime pannud kuriteo relva kasutades või oleks loonud seeläbi ohu teise inimese elule või tervisele.

31. Eelnevast lähtudes olen seisukohal, et relvaloa kehtivuse lõppemisel relvaloa vahetamise välistamine kaalutusõigust võimaldamata isikule, kes on kriminaalkorras karistatud, ei ole mõõdukas abinõu teiste isikute elu ja tervise või riigi julgeoleku ja avaliku korra kaitseks, kuna see ei võimalda arvesse võtta karistatu isikut ja toime pandud kuriteo laadi.

Kokkuvõte

Kokkuvõttes jõudsin järeldusele, **et RelvS § 41 lõige 9 koostoimes § 36 lg 1 punktiga 6 ei ole kooskõlas põhiseadusega**. Leian, et regulatsioon, mille kohaselt tuleb sõltumata kuriteost ja isikust alati, kui isikut karistatakse kriminaalkorras, välistada tema relvaloa vahetamine, ei ole proportsionaalne.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Nele Parrest
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri ülesannetes

²¹ RKPJKo 26.03.2009, nr 3-4-1-16-08, p 34; vrdl ka RKPJKo 14.12.2010, nr 3-4-1-10-10, p 59.

²² RKPJKo 26.03.2009, nr 3-4-1-16-08, p 34.

²³ RKPJKo 14.12.2010, nr 3-4-1-10-10, p 60.

²⁴ RKÜKo 11.10.2001, nr 3-4-1-7-01, p 24.